

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse let' ... \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50.000 Readers :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 238. — ŠTEV. 238.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 10, 1916. — TOREK, 10. OKTOBRA, 1916.

VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Rumuni so zopet doživeli velik poraz.

AVSTRILJEC IN NEMCEM SE JE POSREČILO ZAVZETI NEKAJ OZEMLJA. — MACKENSENOVE ČETE SO ZAVZELE DONAVSKI OTOK. — IZ BERLINA POROČAJO, DA VLADA V DOBRUDZI MIR. — OB DONAVI SE NI NIČESAR POSEBNEGA PRIPETILO. — ANGLEŽI PRAVIJO, DA SO SE RUMUNI IZ STRATEGIČNIH OZIROV UMAKNILI IZ BRAŠEVA. — RUSI UTRJUJEJO POZICIJE.

London, Anglija, 9. oktobra. — Iz Bukarešta poročajo preko Rima, da so Rumuni samo zato odšli iz Braševa, da bi obvarovali mesto pred popolnim uničenjem. To je bila pravzaprav le strategična umaknitev. Sedanje rumunske pozicije so izvanredno ugodne. S črte, kjer se nahajajo zdaj, jih ne bo mogla nobena sila pregnati.

London, Anglija, 9. oktobra. — Iz Sedmograške je odšlo več rumunskih divizij v Dobrudžo, ki so ojačile tamšnjo rumunsko črto. Ker so tudi Rusi dobili precejšnja ojačenja, je naravnost izključeno, da bi sovražnik že kaj napredoval. Rumunke čete kontrolirajo važen gorki prelaz pri Oršavi. Severno od Braševa se nahajajo Rumuni še v dolini reke Maroš in so neprestano v stiku z levim rumunskim krilom.

Amsterdam, Nizozemsko, 9. oktobra. — z poročil, ki jih je dobilo rumunsko poslanstvo v Haagu, je razvidno, da se skoraj vsak drugi dan pojavljajo nad Bukareštom: nemški Zeppelin, ki so dozdaj usmrtili oziroma ranili 250 oseb, med katerim je bilo dvesto žensk.

Rumunska vlada je poslala vsem nevtralnimi državam protest, na katerega pa še dozdaj ni dobila odgovora.

Bukarešt, Rumunsko, 9. oktobra. — Včeraj se je pojavilo nad Bukareštom enajst nemških Zeppelinov, ki so metali bombe na liše. Povzročena škoda ni posebna. Po polurnem obstreljevanju so se letalci umaknili.

Položaj na rumunski fronti je neizpremenjen. V naših rokah so še vse višnje, s katerih je mogoče kontrolirati Petroseny in dolino Jiu.

Te dni so vladni uradniki preiskovali nemško poslanstvo. Na vrtu poslanstva so našli zakopanih veliko zapovedov neke hude eksplozivne snovi. Nadalje so našli tudi nekaj steklenic z napisom "virus". S tem sredstvom je mogoče zanešati bolezen med prebivalstvo in živino. Tem odkritjem je prisostvoval nek član ameriškega poslanstva.

Petrograd, Rusija, 9. oktobra. — Uradno poročilo o operaciji v Dobrudži se glasi:

— Naše čete so včeraj cel dan utrjevale postojanke, katere so bile zadnji čas zavzele.

Bukarešt, Rumunsko, 9. oktobra. — V rumunskem glavnem stanu je bilo danes sledeče razglašeno:

— Na severozahadni fronti so se vršili manjši artilerijski spopadi. Pri Braševu smo se iz strategičnih ozirov nekoliko umaknili. Bitka, ki se je vnela pri Zimnici ob Donavi, še ne bo tako kmalo končana.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča, da so se začeli Rumuni na celi sedmograški črti umakati. Avstrijskim in nemškim četam se je posrečilo zavzeti Turzburg. Rumuni so dobili nekaj ojačenj ter poskušali znjimi zavstaviti avstrijsko prodiranje pri Braševu. Ta ojačenja so se udeležila bitke severovzhodno od Braševa.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Generalni štab nemške armade poroča:

— Čete generala Mackensena so s pomočjo nekega avstrijskega monitorja zavzele otok Sistova na Donavi. Vjele so dva častnika, 156 mož in zaplenile šest topov.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Uradno poročilo, ki je bilo danes izdano, se glasi:

Armadska skupina avstr. prestolonaslednika Karla Franca Jožefa: V Karpatih smo zavzeli nekaj važnih pozicij pri Baba Ludoywi. Sovražnik se je izvanredno hrabro vstavljal, ko je pa slednjik izprevidel, da kljub vsej hrabrosti in naporom ne more ničesar doseči, se je z velikimi izgubami umaknil.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo bolgarsko vojno ministrstvo, se glasi:

— Ob reki Donavi vlada skoraj popoln mir. V Dobrudži se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo.

Na par mestih se je moral sovražnik umakniti na svojo stare pozicije. Severovzhodno od Bečavla smo popolnoma premagali nek sovražnik oddelek.

Ob obali Črnega morja vlada mir. Ruske bojne ladje si ne upajo v bližino, ker patrolirajo nad obalo nemški zrakoplovi Zeppelinovega sistema.

Rumuni bodo najbrže še enkrat poskušali prekoračiti reko Donavo. Skoraj gotovo bodo tudi pri tej priliki doživeli tak poraz, kot so ga pred par dnevi pri Rahovem.

Nemške izgube.
Amsterdam, Nizozemsko, 9. okt. V zadnjih dveh uradnih seznamih nemških izgub je 61.566 inen. — Toliko je bilo zamreč ubitih in ranjenih.

"Vorwaerts" je dobil tudi "maulkorbo".
Amsterdam, Nizozemsko, 9. okt. Glasom poročila iz Nemčije je bil nemški socialistični list zopet zastavljen od nemške vlade.

Boji na Vzhodu.

Rusi z vso silo pritiskajo na nemško-avstrijske črte, ki stražijo proti Kovlu. — Izgube.

London, Anglija, 9. oktobra. — Rusi z vso silo pritiskajo na tevtonske postojanke, ki jim zapirajo pot proti Kovlu in Lvovu, toda v teh bojih imajo — kot poročajo častnikarji z vzhodne fronte — velikanske izgube.

Boji so zelo trdovratni. Zoperstvljajo se Nemci in Avstrijci z veliko silo, ruske napade odbijajo zelo hrabro, kar Rusi pripoznavajo, medtem pa Rusi nadaljujejo s svojimi napadi, in sicer v velikanskih masah.

Rusi imajo sicer nekoliko uspehov, toda te se meri le na jarde.

Rusko uradno poročilo, ki je danes sem došlo, se glasi:

"V okolici Vladimir-Volinskega se vrše grozoviti boji. Na nekaterih točkah so naše čete prišle v sovražne zakope, nakar so takoj utrdile na novo zavzete pozicije."

"Pred Kovlom so boji še bolj vroči kot v gori omenjenem delu fronte. Uspehe smo imeli tudi tukaj. — Izgube so velike na obeh straneh."

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Nemci poročajo, da imajo Rusi na vzhodni fronti zelo velike izgube, toda dosegli niso dozdaj še ničesar.

Častnikarji poročajo iz glavnega nemškega stanu, da so avstro-nemške pozicije na vzhodni fronti take, da je nemogoče, da bi Rusi prodrli skozi.

Boji so zelo vroči. Nekaj spopadov se je vršilo tudi v Karpatih.

Kitajska razjarjena.

Pekin, Kitajska, 9. oktobra. — Kitajsko časopisje je zelo razburjeno, ker je pričela japonska zopet pritiskati na kitajsko vlado, da naj takoj ugodni njenim zahtevam, ki se tičejo Manžurije in Mongolije.

Pričakovati je resnih zapletljiv.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vred negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VELEDO VOJNE IZPLAČAJU MOGOČE Z ZAMUDO, DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastali stroške morajo le jamčiti za vsako denarno pošiljavo toliko časa, da se izplača na določeni način. Iztokito nam jamčijo zanesljivo ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svari radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljavah; le za naslov se računna 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

K	Š	K	Š
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	11.05	600....	81.00
85....	11.95	700....	94.50
90....	12.90	800....	108.00
100....	13.90	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Let doze na napad konvencij par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morajo že velikrat spreminjati.

TVEDKA FRANK SAKKER, 63 Cortlandt St., New York, N. Y.
DARUJE PAR CENTOV SLOVENSKEGA TRIFONIA V STARI

Macedonska fronta.

Angleška kavalerijska ob reki Strumi v akciji. — Bolgari so imeli izvanredno velike izgube.

Pariz, Francija, 9. oktobra. — Uradno poročilo, ki je bilo danes izdano, se glasi:

Vzhodno od reke Strume je prišlo do vročega boja med angleškimi četami in bolgarskim vojaštvom, katero se je umikalo proti železniški progi. Bolgari so imeli v tem boju zelo velike izgube. Na malem delu fronte so pozneje našli nad 1500 mrtvih bolgarskih vojakov.

Med Vardarjem in Černo so prodrli do Dobropolje. Porazili so Bolgare ter zavzeli vas Škošivir. Sovražnik je vprizoril par protinapadov, pa ni mogel ničesar opraviti.

Med Dobroveni in Brodom so Srbi prekoračili reko Černo.

Atene, Grško, 9. oktobra. — Močni srbski oddelki so na dveh mestih prekoračili reko Černo ter prodirajo proti severu.

London, Anglija, 9. oktobra. — O položaju na macedonski fronti se poroča:

Ob reki Strumi so dospele naše čete do črte Kakarska-Homondos. Na Doiranski fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Bolgarski generalni štab poroča:

Vzhodno od železniške proge, Bitolj-Florina smo o odbili vse sovražniške napade. Zapadno od te železniške proge se je sovražnik posrečilo prekoračiti reko Černo.

Sofija, Bolgarsko, 8. oktobra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade naznanja:

V petek je doživelo pri Gradišnici dvanajst sovražnih batalionov vroči poraz. Včeraj so se na tej fronti vršili le manjši artilerijski spopadi.

Sovražno infanterijo smo pri Škošiviru pognali v beg.

Bitka, ki se je vnela pred par dnevi v dolini reke Meglenice, še ne bo tako kmalo končana.

V bojih pri Strumi se je posebno odlikovala angleška kavalerijska.

Ob obeh bregovih reke Vardar se vrše manjši spopadi med našimi in sovražnimi predjnimi stražami.

Ob obali Egejskega morja se ni ničesar posebnega pripetilo.

London, Anglija, 9. oktobra. — Profesor Spiridijon P. Lombros bo sestavil nov grški kabinet, ki bo "popolnoma neodvisen od raznih političnih struj". Notranji ministri in vojni ministri bosta baje moža na svojem mestu.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljavah; le za naslov se računna 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okrogle svote, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezlične pošiljke grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanj razmere. — Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zamudnost, ako se urine kje kaka napaka.

Boji na Zahodu.

Angleži so imeli uspehe severno od Thiepvala. — 200 Nemcev vjetih. — Uporabljene plina.

London, Anglija, 9. oktobra. — Nemški poskusi, da bi zavstavili zavezniško ofenzivo na zahodni fronti, se niso posrečili. Oboji — Angleži in Francozi — so odbili vse nemške protinapade.

Angleži so napredovali severno od Thiepvala in vjeli 200 nemških vojakov. Pri tem boju so se Angleži poslužili strupenega plina, nakar so Nemci prepustili svoje zakope brez vsakega upiranja. — Angleži niso imeli nobene izgube in tudi Nemci le malenkostne.

Današnje nemško poročilo, ki je došlo sem, si nasprotuje z angleškim, kajti pravi, da se je severno od Thiepvala vršila grozovita bitka, v kateri so imeli Angleži velikanske izgube.

Pri Ypresu se je vršilo obstreljevanje.

Francoske čete niso tekot dne napravile ničesar drugega kot da so odbijale nemške napade. Brez običajnega artilerijskega obstreljevanja seveda ni bilo.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Francozi in Angleži so pretekli mesec izgubili 130 zrakoplovo na zahodni fronti, medtem ko so jih Nemci izgubili le enainvajset.

Hudi boji z Lahli.

Rim, Italija, 9. oktobra. — Italijanski vojni urad danes uradno poroča, da so se vršili na tirolski fronti grozoviti boji med Lahli in Avstrijci. Avstrijci so imeli v so botnih bojih na Basl Altii precejšen uspeh, namreč, da so laške vojake nekoliko nazaj potisnili.

V nedeljo so dobili Italijani ojačenja, nakar so vprizorili na Avstrijce zelo hud napad in jih zapodili iz zopet zavzetih pozicij.

Na celi fronti je bila artilerijska zelo aktivna, zlasti še v Asiago do lini, potem pa tudi pred Gorico in na kraškem bojišču.

Na tirolske gore je pričel že padati sneg, vsled česar so v nekaterih krajih vojne operacije zelo ovirane.

Dunaj, Avstrija, 9. oktobra. — Avstrijsko vojno urad je izdal poročilo, v katerem omenja na kratko tudi boje na laški fronti. Pravi, da se na tirolski fronti vrše zelo vroči boji. Italijani majo zelo velike izgube. Avstrijske čete se zelo hrabro bijejo, kljub temu, da morajo prestatii veliko neugodnosti in naporov.

Na kraški fronti se je vršilo veliko spopadov med Italijani in avstrijskimi vojaki.

Avstrijci so vjeli nekoliko Italijanov. Zrakoplovi so metali bombe na sovražne pozicije.

(Op. ured.: — Značilno je, kako je italijanski vojni urad previden v svojih uradnih poročilih. V predzadnjem poročilu ni ničesar poročal, da so izgubili laški vojaki pozicije na Busi Altii. V zadnjem poročilu pa seveda ni pozabil omeniti, da so zapodili Avstrijce iz na novo zavzetih postojank.)

Stavka v Bayonne.

V Bayonne je sinoči zastavkalo 8000 delavcev od Tidewater, Bergen Port in Standard Oil Co.

Stavka se je pričela takoj, ko so pri sestanku z delavskimi voditelji kapitalisti izjavili, da ne ugodijo delavskim zahtevam, ki se glase, da morajo delavci, ki so imeli dozdaj \$3.00 dobiti 30-odstotno priboljšanje plač; oni pa, ki so dobivali več kot \$3.00 pa 20-odstotno priboljšanje.

Domneva se, da bo tekot današnjega dne zastavkalo še več delavcev. Mogoče jih bo konecem dne že okoli 15.000 na stavki.

Milica in policija je pripravljena. — Župan je ukazal zapreti vse salune.

Rusi so potopili 56 manjših ladij. Petrograd, Rusija, 9. oktobra. Ruska admiraliteta poroča, da so ruske vojne ladje vprizorile napad na pristanišča Samsun in Sinope v Črnem morju, kjer so uničile 56 manjših ladij, namreč 44.

Submarini.

POSŁANIK GERARD PRIHAJA BAJE DOMOV RADI PRETEČEGA VOJEVANJA S SUBMARINI. — NEMČIJA BO NAJBRŽE PRELOMILA DANO OBLJUBO. — WILSON ZAHTEVA, DA JO MORA DRŽATI. — PREDSEDNIK JE POKLICAL DRŽ. TAJNIKA, DA BOSTA REŠEVALA VELIKE PROBLEME. — ANGLEŽI MOLČIJO. — VSI PARNIKI, KI SE NAHAJAJO NA MORJU, SO SPREMENILI SMER.

Newyorški list "World" je dobil danes zjutraj od svojega zastopnika, ki se vozi na parniku "Frederick VIII", na katerem prihaja domov tudi ameriški poslanik za Nemčijo, Mr. Gerard, sledeče poročilo:

Na parniku "Frederick VIII", 9. oktobra, preko Siasconset, Mass. — Popolnoma gotovo je, da poslanik Gerard ne nosi s seboj pisma, v katerem prosi Nemčija predsednika Wilsona, da bi pričel delovati za mir.

Taka poročila najbrže niso drugega kot navadne borzne zvijače, ki imajo svoj vir v Kodanju.

Pač pa prihaja Gerard radi tega domov, da bo predsedniku Wilsonu osebno poročal, da visi nad nemško-ameriškim odnosom temen oblak, in sicer v obliki obnovitve vojevanja s podmorskimi čolni. To pripoznajo Zdr. državam najbolj naklonjeni nemški državnik; pravijo, da se bo brezdvoma po volitvah zgodilo, ako se ne bo medčasno kaj posebnega zgodilo, namreč, da bi prišlo do miru.

Toraj Mr. Gerard nima popolnoma nič opraviti z mirom, temveč ravno nasprotno, namreč z vojno, katera v slučaju, da Nemčija prelomi obljubo, preti Združenim državam.

Tisti nemški diplomati, ki so pred petimi meseci pomagali poslaniku, da se je nemška vlada uklonila zahtevam predsednika Wilsona, se zdaj trudijo, da bi odpravili zopetno nevarnost. Poslaniku so odkritosrčno pripoznali, da bo prišlo tako daleč, da se Nemčija ne bo mogla ozirati na vtikanje od strani vlade v Washingtonu.

Poslanik se je izrazil, da se dela Nemčiji krivico, ako se pravi, da hoče imeti mir, ker je že tako izčrpan; pač je pa takoj pripravljena skleniti "časten mir", in takega si tudi v najkrajšem času želi. Poslanik pravi, da je — "Vzdržati!" — njeno geslo.

Nemško javno mnenje je postalo tako, da se vladi ne bo mogoče zoperstavljati. Predno je poslanik odšel iz Berlina, je imel dolge konference z raznimi nemškimi diplomati. Kaj so mu ti diplomati povedali, je že gori navedeno.

Long Branch, N. J., 9. oktobra. — Jutri bo prišel v Shadow Lawn državni tajnik Lansing, kjer bo ostal cel dan in celo noč. Mogoče se naslednji dan.

To je danes zvečer naznanil predsednikov privatni tajnik Mr. Tumulty. Zakaj bo Lansing prišel, Tumulty ni omenil, toda gotovo je, da hoče predsednik znjimi govoriti glede velikih problemov, ki so nastali te dni vsled prihoda nemškega submarina v bližini ameriške obale.

V vseh krogih se smatra situacijo za zelo kritično.

Predsednik Wilson je glede tega rekel:

— Razumljivo je, da se mora vlada najprej informirati o vseh dejstvih, da ne bi bilo kake pomote ali dvoma v kolikor se njih tiče, in dežela je pa lahko sigurna, da se bo nemško vlado držalo, da bo izpolnjevala svojo obljubo, ki jo je dala Združenim državam.

Dalje se je pa predsednik Wilson izjavil, da ni dozdaj Nemčija še nič takega naredila, za kar bi jo lahko prijel.

Na delovanje submarina ali submarinov v bližini ameriške obale se bo zelo pazilo.

Mornariški tajnik Daniels je poslal tekot dne Wilsonu več informacij glede delovanja submarina. Kolikor je znano, je po Danielsovem mnenju njegovo operiranje popolnoma postavno.

Danes popoldne je bil pri predsedniku nemški poslanik Bernstorff. Kljub temu, da se je poslanik, ko je odhajal od predsednika pazno ogibal vseh vprašanj, kaj sta govorila z Wilsonom, je bilo vseeno videti, da Bernstorff ne misli, da se "zbirajo na mednarodnem obzorju kaki temni oblaki".

Ko so ga častnikarji vprašali, kaj misli glede submarinov, je rekel, da se ni bati, da bi Nemčija prelomila obljubo, kajti "Nemčija vedno drži svoje obljube vsepovsod". Dalje je rekel, da o submarinu drugega ne ve, kar je bral v listih. Zaukal je, da bi že prej vedel o prihodu U-53. V pismu, katerega mu je pisal kapitan Hans Rose, ni bilo drugega kot to, da je submarin prišel in šel.

Nek reporter mu je rekel, da U-53 ni prišel samo radi tistega pisma, temveč, da ima gotovo še kake druge namene pri tem. Na to mu je odgovoril, da se naj tozadevno raje pri angleškem poslanstvu informira. Na vprašanje, kaj ga je prineslo k Wilsonu, je odgovoril, da je prinesel kajzerovo pismo glede pomoči za Poljake. Nekdo mu je rekel, če ni mogoče prišel radi miru.

— Zelo je mirno tukaj, ali ne? — mu je odvrnil.

Washington, D. C., 9. oktobra. — Ker je predsednik Wilson poslal Lansinga, državnega tajnika, v svoje se (Nadaljevanje na 3. strani.)

“GLAS NARODA”

(Slovenian Daily.) Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Za pol leta za mesto New York... 2.00 Canado \$303 Za Evropo za vse leto 4.50 Za pol leta..... 1.50 Za Evropo za pol leta..... 2.55 Za celo leto za mesto New York... 4.00 Za Evropo za četrt leta..... 1.70

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan izveniši nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA” (“Voice of the People”) Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se bingovoll pošiljati po — Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi prejme bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov: “GLAS NARODA”

82 Cortlandt St. New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

O jugoslov. vprašanju.

O jugoslovanskem vprašanju se piše po naših listih že nad dve leti, pa žalibog niti nadpolovična večina ameriških Slovencev še ni prišla do nikakega zaključka. Najbolje je označil misljenje večine Slovencev odgovor nekoga rojaka iz Puebla, Colo., ko sem ga vprašal, kaj mislijo rojaki o celem gibanju za Jugoslavijo; odgovor je bil: — Nič. Ljudje se ne brigajo; nam je vseeno, kaj se zgodi z Avstrijo!

Ravno tak vtis sem dobil iz člankov v Glas Naroda. Napenjal sem možgane, da bi izbral jedro in načrt, katerega zastopa pisec uvodnih člankov, pa sem moral priti do zaključka, da tudi on zastopa NČ in da živ krst ne more pogruntati, kaj bi rad, da naj se zgodi s Slovenci v starem kraju.

Torej Slovenci smo edini narod na svetu — izvzemši morda cigane ali zamorec tam v Afriki, katerim je vseeno, kaj se zgodi z našim narodom v starem kraju, kjer smo tudi mi zrastle in kamor nas še vedno vežejo naravnice vezi, če hočemo ali nečemo.

Posebno žalostno je, da naši najbolj razširjeni listi ne povedo naravnosti, kaj bi bilo najbolje za naš narod, oziroma, da smatrajo jugoslovansko vprašanje za tako malenkostno, da se jim ne zdi niti o njem pisati.

Za Slovence je mogoče samo dvoje: ali bodo ostali še naprej pod Avstrijo ali se pa združijo s Hrvati oziroma s Srbi. Ako se nadalje ostanemo pod Avstrijo, bo zanje gmutno in duševno najboljše, da se ponemčijo. Raznere jih bodo prisilile, da se ponemčijo. Majhen narod, kot smo Slovenci, ne moremo kulturno napredovati in biti na istem višku izobrazbe, kot so veliki narodi. Mi smo se že odnekad slepil, češ, slovenski narod je toliko vreden kot je nemški ali kak drugi. Pa ne poznam niti enega Slovence in si tudi ne morem predstavljati enega Slovence, ki bi bil moderno izobražen, ako ne zna nemško ali kak drugi jezik.

Mi nimamo in tudi ne moremo vzdrževati literature in šol, da bi postali enaki drugim narodom. S samo slovenščino ne moremo vzgojiti niti enega inženirja, zdravnika ali advokata ali sploh voditelja v znanosti. Kmet s samo slovenščino večinoma ostane kmet. Pri Čehih je drugače, ker so dovolj velik narod in imajo naravno bogatejšo zemljo, kot so pa naši hribi in planine.

Edina rešitev za Slovence v narodnem oziru je, če se združijo z ostalimi Jugoslavo: s Hrvati, Srbi in morda šeasoma celo z Bulgari.

Zadnje stoletje je bila doba nacionalizma. Vsak narod je gledal, da v prvi vrsti ohrani svoj jezik. Dvajseto stoletje bo pa doba mednarodnega industrializma. Ljudje ne bodo gledali kak jezik govorijo, ampak s katerim jezikom se da več zaslužiti in si pridobiti več ugodnosti.

Tudi slovenski kmet bo prišel kmalu do prepričanja, da je želodec in več izobrazbe (s pomočjo velike literature) bolj važno kot pa samo slovenski jezik. Hrvati, Srbi in Slovencev bi bilo dovolj, da bi vzdrževali svojo lastno kulturo, kar je vsakemu posameznemu izmed teh narodov težko.

To idejo za skupno Jugoslavijo pa zastopa dosedaj v javnosti edinole Jugoslovanski Odbor v Londonu. Naravno torej, kdor je za ohranitev slovenskega naroda, mora biti za Jugoslovanski Odbor.

Nekateri dvomijo, če bo ta odbor sploh kaj dosegel. Slovenci smo bili vedno taki, da smo se vedno vpraševali in dvomili, namesto, da bi prišli stvar v roke in začeli. Jugoslovanski Odbor je poskus kot je cela sedanja vojska poskus. Nihče ni gotov, kdo bo zmagal. Gotovo pa je, da je sedaj več upanja, da se Jugoslavo v združimo, kakor bi bilo brez Jugoslovanskega Odbora. Kdor nima nobene inicijative, kdor nič ne poskusi, nič ne doseže.

Članek “Delitev Avstrije” v Glas Naroda z dne 4. oktobra me je jako presenetil. Začel sem skoro misliti, da —k. ni nam naročnikom odkritosrčen. Iz vtisa, ki ga članek napravi, na inteligentnega braleca, bi sodil, da je pisec za Avstrijo, samo da se ne upa povedati naravnost, ker je treba udarjati na vse plati zvon.

V omenjenem članku je —k. proti Londonskemu odboru, ker baje ni mogel prepričati, da bi kos slovenske zemlje ne prišlo pod Italijo. Torej boljše da ostane vsa slovenska zemlja pod Avstrijo, ki mora potemtakem sveda zmagati. S tem pisec želi Avstriji zmagati.

Recimo, da bi Italija dobila kos naše zemlje. Mi itak ne moremo oporekati, ker nismo nič naredili za svojo osvoboditev s pomočjo zaveznikov. In drugič, ali je bolje, da pa de samo del slovenske zemlje v roke Italjanom, ali pa da se Slovenci sploh ponemčijo, kot se bodo brez vsakega dvoma, ako ostanejo še pod Avstrijo. Ali ni bolje, da vsaj večina slovenske zemlje pripade Jugoslaviji, kjer se bo ohranil naš jezik in narod dobil priliko se izobraziti?

Ako je —k. zoper vse gibanje za Jugoslovansko vprašanje iz tako malenkostnih vzrokov, potem pač lahko dvomimo v njegovo odkritosrčnost.

Sicer ima vsak človek pravico do svojega prepričanja. Ako je kateri rojak za zmago Avstrije, ker misli, da bo s tem boljše za naš narod, je upravičen do svojega prepričanja, dokler ga drugače ne poučimo.

Kdor je pa za združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov, bi moral pa tudi pokazati več požrtvovalnosti in iti na roko Jugoslovanskemu Odboru. Kdor pa ni za eno ne za drugo stran, naj ne smeši mož, ki delajo iz prepričanja za dobro naroda.

Cleveland, Ohio.,

Dr. F. J. Kern.

S tem, da priobčamo članek, ki je pravzaprav napad na nas, na uvodnem mestu, dokazujemo gospodu doktorju, da smo veliko bolj liberalni in resničeljubni kot on misli. — Čitatelji naj članek dobro prečitajo in premislijo. Gospod doktor Kern nam bo gotovo dovolil, da napravimo v seriji člankov, ki bodo začeli v najkrajšem času izhajati v našem listu, njegovemu članku potreben komentar. — Uredništvo.

Dopis.

Waukegan, Ill. — Čas hiti in prinaša nove izpremembe in novice, vedno kaj novega, najboljše in najnovejša poročila lahko zvedo vsak dan: v to nam služijo časopisi. Vsak narod ima danes časopise, tiskane v svojem materinem jeziku, tako imamo tudi mi različne časopise; mesečnike, tednike in dnevniške, kateri slednji nam prinašajo vsa dnevna poročila ravno tako hitro in natančno kakor drugi ameriški, na kar moramo biti ponosni, da Slovenci napredujejo ter ne zaostajajo za drugimi narodi. Ni pa še to vse; ako mi premislimo, pridemo do zaključka, da je časopisje prva in najbolj važna stvar na polju razvoja. Glejmo po časopisih od kraja do konca in ne hote se bodemo ustavili pri dopisih in poročilih, kako se napreduje namreč v tej ali oni naselbini; tako toraj izvedo vse, kar nas bolj zanima. Tako se hote ali ne hote potom časopisov navdušeno ljudstvo, ne da bi vedeli eden za drugega. Seveda smo pri vsem tem tudi zelo izbirni, ni eni čitajo ene, drugi druge, seveda je tako najboljše, da vsake bere, kar se mu dopada. — Da ne odlašam preveč, je najbolje, da se podam k stvari; naj se začne moj dopis v smislu, kakorsnjemu je namenjen, in sicer moram omeniti glede društva “Slov. Nar. Dom”. Gotovo marsikateri zasleduje poročila glede priobčitih darov. Zadnjih je bila priobčena svota \$3358.07. Od takrat naprej se darovali siedeči: po \$1: J. Mahnič, in J. Semrov; po 50¢: J. Suhadobnik, Jak. Hodnik in J. Kenk; po 25¢: J. Kavčnik, J. Novak in J. Lapajne; vesela družba novih državljanov po J. Zalarju \$5.35; slov. fantje iz Waukegana in N. Chicago so kot prebritek veselice darovali \$75; toraj do danes skupaj \$3442.67. Le tako naprej! Cenjeni čitatelji, člani društva Slov. Nar. Dom! Čas semnja se vedno bolj bliža k dnevu zaključka, zgoraj vidite svoto, katere je bila nabrana med rojaki in rojakinjami, Slovenci cele naselbine! Zbrali ste, množili kakor marljive čebeličice, tako da je postala od zrna do zrna že precejšnja pogača. Vidite, to je storila vse vaša naklonjena radodarnost! Toraj, Slovenci in Slovence, ne ustrašite se dela, katero vas čaka! Prebili ste že veliko nadlegovanj od strani odbora društva Slov. Nar. Dom, ki je pobiral prispevke za stavbo S. N. Doma; vedite, da tudi ta služba ni lahka, ali dolžnost jim je zapovedovala, ker ste jih postavili na to mesto, da delajo z vami in za vas. Kakor je že vsakemu znano, se vrši semenj v korist Slov. Nar. Doma od 1. sept. do 30. novembra t. l.; pripomniti je treba, da so se prijaviła vsa slov. društva iz naselbine, da kolikor mogoče pripeljejo s prostovoljnimi darovi, da bo dosežen boljši uspeh, za kar se jim že tempotom zahvaljujemo. Obenem pa prosimo vse brate delničarje, da pristojijo ob tem času tudi na pomoč, naj si bo že z vsakim najmanjšim darom, naj si bo v denarju ali pa s kakoršnimkoli dobrotom, ker tempotom se bo zadnje dneve pred zaključkom dalo doseči najboljši uspeh. Toraj delujete, kolikor vam je mogoče po vaši moči, ker ideja S. N. Doma se bo kmalu še udeležila. Nastanovi vsopred vpišite semnja

je razviden na lepakih. — Drugo, kar spada k zgornji objavi, se tiče vseh br. delničarjev, častnih in ustanovnih članov, in sicer je zadeva velike važnosti, zakaj odkrito rečeno, ako pregledujemo poslovanje celega društvenega časa od začetka do danes, vidimo, da slovensko občinstvo vedno bolj z navdušenjem pozdravlja idejo in uresničenje iste. Treba je sedaj nujno, da se vsi br. delničarji polnoštevilno udeležujejo sej, katere se vrše redno vsako tretjo nedeljo popoldne ob 4. uri v M. Slavni dvorani. Toraj, brate, vsi ste vabljeni, da se udeležite prihodnje seje do zadnjega moža. Treba bo kmalu ukrepati glede stavbe in v takem slučaju je treba, da se udeležujete sej, kjer pomagata ukrepati in svetovati po svojih najboljših presudkih. To ni delo samo odbora, temveč vseh delničarjev; v takem slučaju pride veliko za prečetrati in preračunati, da se glede stavbe doseže vsaj nekoliko. S tem sem omenil minogrede malo, kar je glede udeleževanja društvene seje; nisem pa mislil koga žaliti. — Sedaj naj omenim nekoliko tudi glede veselice, katero so priredili vrli naši fantje iz slovenske naselbine Waukegan in North Chicago dne 23. septembra t. l. zvečer v M. Slavni dvorani. Brez posebnih oglasov se je nabralo gori omenjeni večer v dvorani nabito polno slovo občinstva; bilo je v resnici prirejeno tisti večer nekaj finega za udeležence; dvorana krasno ozajšana kakor še nikdar poprej. Polno veselje in tihave za vsakega udeleženca. Z seljem je bilo gledati naše slov. fante, kateri so imeli polne roke dela. Iz gledalo je tako lepo harmonično kakor v čehelnjaku. Okrog 9. ure zvečer se pojavila nekaj izvanrednega; na odru nastopi rojak L. Možek ter v imenu vseh slov. fantov pozdravi navzoče in omeni, da so slov. fantje priredili to veselico v korist Slov. Nar. Doma. Omenjal je nadalje glede nujne potrebe, da se stavba prejkomogoče začne. Sleđilo je burno ploskanje. V imenu društva Slov. Nar. Dom se je zahvalil slov. fantom rojak J. Zalar kot podpredsednik dr. S. N. Doma. Veselica se je nato vršila v najlepšem redu v polno zadovoljnost vsakega, kdor je bil navzoč. Pripomniti moram tudi glede gdene. Franje Langenwaller, katere je sodelovala ves večer na veselici kot vrla sotrudnica in članica S. N. Doma, da je bil dosežen boljši uspeh, za kar se ji tudi slov. fantje zahvaljujejo. In vam, fantje, se zahvaljuje društvo S. Nar. Dom, kajti žrtvovali ste čas in demar, katerega ste položili Domu na oltar. Uverjeni bodite, da ste storili dvojno delo, pomagali ste svojemu narodu in sebi in vaša imena se bodo čitala poznejšim rodovom v knjigi S. N. Doma. Nadalje bo vaša dobrodelna prireditelj spodbujala še druge do boljšega navdušenja. Mimogrede poposil bi se vse tiste izmed vas, kateri ste med slov. fanti in minate delnič. da posežete po njih. Najboljši čas je sedaj ob priliki semnja, ko se deluje vseposvodi in z zanimanjem, da se prej ko mogoče prične stavbo; ne odlašajte več, pridite in vpišite se kot delničarji, saj se ne zahteva izročiti celo svote, ker vsak dobro ve, da smo v času draginje, vendar, ako vložite vaše prispevke danes, ne bo treba več povpraševati, kdaj se bo začelo, nastaveč bomo takoj začeli z zdru-

ženimi močmi delovati vse in posvo za Slovence in Slovence v Waukeganu in North Chicagi. — Opozorjam vse delničarje, da se gotovo udeležite prihodnje društvene seje dne 15. oktobra popoldne ob 4. uri pri g. Slani. Vsem slov. fantom pa kličem z društvenim pozdravom: Le tako naprej z združenimi močmi! — Za Slov. N. Dom: Mat. Varšek, tajnik.

U-53.

V Bridgeportu, Conn., je nek agent zaveznških držav, katerega ime se na njegovo željo ne sme dati v javnost, izjavil, da ni nemški submarin U-53, ki se je ravno kar pojavil v ameriškem vodstvu, nikdar prevozil Atlantika, temveč je bil izdelan v neki ameriški ladjedelnici, kjer se dela še več nemških submarinov.

Oni, ki je to izjavil, je eden najuglednejših članov angleške tajne službe.

“Že dolgo je nam bilo znano, da je nemška vlada v Bostonu naročila pri neki tvrdki, da se izdelajo več submarinskih delov. Gotovo je tudi, da se izdeluje v Ameriki za Nemčijo podmorske čolne, toda dozdej je nam bilo še popolnoma nemogoče razkriti, kje se nahaja glavni stan nemških submarinov na atlantiški obali.”

Ko se ga je vprašalo, kaj misli, odkod je U-53 dobil mostvo, je rekel, da so prišli častniki iz Nemčije kot neutralski z napračnimi potnimi listi, ostalo mostvo so pa dobili tukaj, kajti v Ameriki je zelo veliko nemških rezervistov, bodosi iz armade, kakor tudi iz mornarice.

Onar je to svoje izvajanje polagal na to, da so bili mnogi časnikarji in drugi ljudje, ko so videli mostvo, presenečeni, ko so videli mostvo in častnike v tako dobrem, zdravem stanju. Na njih ni bilo nobenega znamenja dolgega potovanja.

Kapitan Hans Rose je govoril perfektno angleščino. Potem on pravi, da njegovo izvajanje tudi to potrjuje, ko je Rose stavil prvo vprašanje: “Kje je Bremen?” To vprašanje je imel že naprej premišljeno. Dotični angleški detektiv tudi pravi, kako je to, da ni U-53 zena potu sem delal kakih takih stvari, kot jih zdaj počne pri Nantucket svetilniku.

Končno je tudi priznal, da mu je sicer znano, kje se dela te nemške submarine, toda je izjavil, da mu ni mogoče povedati, ker čas še ni zrel.

Dejstva o U-53.

Submarin je 214 čevljev dolg. Njegov križarski radij je 10,000 milj na površini.

Njegova največja hitrost je 18 vozlov na uro na površini in 10 vozlov pod površino.

Ona ima križarski radij pod površino za 480 milj, ne da bi se mu bilo treba medčasno dvigniti in dobiti zraka.

On je imel za šest tednov provijanta, ki je zapustil Wilhelms-haven. Porabil je že več kot eno tretino provijanta, katerega je imel, ko je zapustil gorimenjeno luko.

Perabil je že tudi eno tretino olja, katerega je imel pri odhodu.

Ona ima šest-cilindrske, štiri-kolesne Diesellove stroje, ki razvijajo 1,200 konjskih moči.

Ima štiri zaloge za torpeda, dve sprejda, dve zadaj.

Ima dva štirinčna topova, eden je obrnjen nazaj, drugi pa naprej.

Kakšne posledice znajo imeti operacije U-53.

Nek mornariški ekspert v Washingtonu je zastopniku nekake newyorškega lista rekel, da ima U-53 dvojni namen. Prvič: nemška admiraliteta hoče pokazati, da so škajzerjevi podmorski čolni zmorni prepluti morje, ako je rayno treba, ne da di bili prisiljeni prositi Združene države potrebščin.

Drugič ima pa namen prisiliti Anglijo, da bo poslala sem več svojih bojnih ladij, da bo tako oslabilo delovanje submarinov, nakar bo tudi angleška mornarica oslabiljena in nemška mornarica bo potem popolnoma gotovo izzvala drugo bitko v Severnem morju.

Isti mornariški ekspert je rekel, da je on že dolgo časa smil, da imajo Nemci nekje na tej strani Atlantika več submarinov, toda zdaj je popolnoma prepričan, da jih imajo. “To bo vsakakor eden problem, katerega imajo zdaj zavez-

niki pred seboj za rešiti”, je rekel. “Združene države ne morejo Nemčiji nič, dokler bodo nemški submarini opravljali svoje delo izven ameriškega vodstva, ki se nahaja za tremi miljami od obrežja, in dokler potapljaajo parnike kot določa mednarodno pravo.”

Kje dobi U-53 svoje potrebščine.

Nekateri so mnenja, da je tukaj res več nemških submarinov, katerim dovažajo provijant submarini, ki so slični “Deutschlandu”. To je zelo mogoče, sicer pa živa duša ne ve.

Zdaj se le še ugiba. Henry Teuterdahl, mornariški ekspert in slikar, je večer izjavil, da “ta submarin ni bil poslan sem za ‘fun’, šalo, temveč za biznes, in čimprej mi v tej deželi spoznamo, da je vojna biznes, temboljše za nas.”

Potem je pa nadaljeval: “Ko sem bral izjavo kapitana Hansa Rose-a, ki je rekel, da ima za tri mesece provijanta, sem bil takoj mnenja, da bo lahko operiral, ne da bi od nas kdaj kaj prosil. Prve stvari, katere mu bodo pošle, bodo bombe in torpedi. Bomb ima mogoče okoli 600. Te bombe niso posebno velike, toda so jako uspešne, ako se hoče žnjimi pogonati v zrak manjše ladje in ribiške čolne. Torpede bo gotovo hranil za večje parnike.

“Jaz sem prepričan, da bo imel prihodnji teden submarin veliko uspehov, in imel jih bo tako dolgo, dokler ne bo mogla Anglija poslati sem svojih ladij.

“Oh, to bo za nekaj časa ‘some picnic!’”

Njegovo mnenje je, da dobiča čoln potrebščine od raznih neutralskih ladij, ki vozijo municijo zaveznškim državam. To pa namreč delajo tako, da vržejo, kadar se jim približa čoln par sodov v morje, v katerih je hrana ali pa kaj drugega.

Njegova izjava je malo manj zanesljiva.

U-53 je prišel iz Nemčije, pravijo mornariški častniki.

Mornariški častniki v Newportu, ki so videli submarin, pravijo, da ni nobenega dvoma, da ne bi prišel submarin iz Nemčije. Izjavili so, da ni bil ta submarin v popolnoma nič drugačnem stanju kot naprimer “Deutschland” ali pa ameriški submarini, ki vozijo po dvajset do petindvajset dni.

Izjave, da je bil submarin tukaj zgrajen, so absurdne, pravi nemško poslanstvo.

Iz Washingtona se poroča, da so uradniški pri nemškem poslanstvu izjavili, da so izjave, da ni prišel submarin U-53 iz Nemčije, temveč da je bil izdelan v neki ladjedelnici v Bostonu, absurdne. Ameriški mornariški častniki so istega mnenja, namreč, da ni mogoče, da bi bil submarin tukaj zgrajen.

Milvaški Nemci so kar noreli, ko je prišla novica.

Iz Milwaukee, Wis., je prišlo poročilo, da so tamošnji Nemci, ki so imeli v soboto zvečer v Auditorium koncert, kar noreli, ko je prišlo poročilo, da je dospel v Newport, R. I., nemški submarin U-53. Množica tri tisoč osebe kričala kot obsedena, o kakem koncertu ni bilo potem nobenega govora.

Godba je prenehala igrati in iz nemških prsi je zadonel “Die Wacht am Rhein”, da rabimo izraz nekake nemškega lista, ki je prinesel to poročilo o poblazenosti milvaških Nemcev.

Roosevelt in U-53.

Kolonel Roosevelt, bivši predsednik Združenih držav, je rekel, ko je slišal, kaj dela nemški submarini, da je to najboljši vzgled Združenim državam, kaka nevarnost jim preti v slučaju kakve vojne, ako se ne bodo pričele hitro in v največjem obsegu pripravljati. Kritiziral je Wilsonovo administracijo, kar se tiče “preparedness”.

Casnikarjem je rekel, da se je administracija šele zdaj zavedla, da se je treba pripravljati, kar je pa mogoče že prepozno.

Gerard bo kmalu tam, kjer operira čoln U-53.

“Frederick VIII.”, na katerem se pelje domov ameriški poslanik za Nemčijo, Mr. Gerard, je že prav blizu mesta, kjer vrši U-53 svoj biznes.

Osebna svoboda.

Louis Hammerling.

LXVII.

Ako bi bila v kaki državni legislaturi predložena predloga, da bi se prepovedalo prodajati puške brez dovoljenja od posebne oblasti, in ako bi dotična predloga ne vsebovala samo prepovedi za prodajo pušk, samokresov, pištol in drugega orožja, temveč tudi prodaj skornjev, čevljev in pudra za obraz, bi se dotičnega postavodajnika, ki bi to predlogo predložil, smatralo bedakom in bi se mu cela zbornica smejala.

In recimo, ako bi bila postava, katera bi prepovedovala prodajati puške, in ako bi kaka sodinja vstrajala na tem, da se ne sme prdati tudi domačih hranilnikov, ki so izdelani v podobni pištole, bi bilo vsakakor potrebno, da bi dalo preiskrati stanje možgan dotičnega sodnika.

Toda, kadar se pa tiče vprašanja alkoholizma vzdržnosti, je logika in trezno misljenje popolnoma odstranjeno. Obstojajo postave in odredbe, ki so ravnotako brezmislne kot bi bili navedeni primeri.

V Massachusettsu je postava, ki regulira prodajanje opojnih pijač skupno s prodajanjem mošta, piva, vina itd. Zelaj imamo pa sladak mošt in “trd” mošt. Sladak mošt je popolnoma nedolžen in vsebuje zelo malo alkohola. Drugače je s “trdim” moštom. V dotični postavi se smatra mošt za opojno pijačo in se toraj postava tiče prodajanja mošta.

Dalje imamo še več takih slučajev kot naprimer v državi New York in Ohio. Z oziroma na te primere in postavodaje, v katerih se prepoveduje prodajanje nealkoholnih pijač, je to le radigate, ker so tiste pijače narejene iz istega materiala kot alkoholne pijače.

Ali bi bila taka medsebojna nasprotstva pripoznana, kjer je bila druga stvar uvažena? Kaj postane iz postave, kadar prične ljudstvo pravilno misliti?

Kjer je nepredna srbda proti alkoholu prodra, je pravilo: “Pustite vse misli za seboj, vi, ki ste prišli sem notri.”

Edina stvar je, da se pusti ameriško ljudstvo vladati mali skupini ljudi, ki dajejo ob vsaki priliki znamenje duševnega astigmatizma. Ni treba boljšega dokaza pri trditvi, da je gibanje proti alkoholu upeljano le od nepremišljenih fanatikov.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

Velika zaloga vina in žganja. MARIJA GRILL. Prodaža belo vino po 70c gallon, črno vino po 60c. Brojnik 4 gallone za \$11.00, Druževce 12 steklenic za \$12.00, 4 gallone (sodček) za \$16.00. Za obilno naročbo se pripravite. Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohj.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko orodje, ako se bočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki pripravite svoje velike prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno pošteno in zanesljivo blago. Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete počestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov: A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pri meni se vedno dobi letni kalendar za 20c. poštnih znank.

Lezorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, off Elm St. S. dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Knjarnik: LOUIS COSTELLO, Box 588, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. MARTIN IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MEXE EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEK, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAB, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pomoči, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ne bo bodi ostralo.

Družveno glasilo: "GLAS NARODA"

Zapisnik desete konvencije J. S. K. Jednote v Eveleth, Minnesota.

Septembra 1915.
ZAPISNIK DEVETNAJSTE SEJE ZBOROVANJA J. S. K. JEDNOTE DNE 20. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik otvori sejo točno ob pol dveh popoldne. Čitanje imen delegatov in uradnikov. Vsi navzoči. Čitanje zapisnika zadnje seje. Predlagano in potrjeno, da se zapisnik sprejme z dodatki. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se zboruje do 6. ure. Sprejeto.

Pravila.

Točka 283 se sprejme z dodatkom, da če se bolnik javi do 12. ure popoldne, se mu računa podpora za celi dan. Ako se pa javi popoldne, prične podpora z naslednjim dnevom. Dan, ko se bolnik javi zdravim, se ne šteje k podpori. Sprejeto.

Točka 284 se nadomesti s sledečo: "Člani, ki zvišajo svojo smrtnino, morajo plačati assessment v posmrtninski sklad po starosti leta v katerem zvišajo svojo smrtnino, to se razume, če prestopi član ali članica iz nižjega razreda v višji razred smrtnine, mora plačati po lestvici in po starosti od datuma prestopa v višji razred za svoto, za katero se je zavaroval. Če zviša bolniško podporo na \$2.00 morajo ravno tako plačevati, še enkrat toliko v bolniški sklad. Sprejeto.

Točka 285 se sprejme in sicer s popravkom, da se imenuje obiskovalec namesto nadzornik. Sprejeto.

Točki 286 in 287 sprejete kakor citane.

Točka 288 se sprejme, izvedši da se plača \$100.00 za izgubo treh prvostov drugega člana in \$200.00 do zadnjega člana. Sprejeto.

Točka 289 se nadomesti s sledečo: "Umobolnim članom, kateri imajo ženo ali otroke, ki so odvisni od njegovega zaslužka, plačuje Jednota po \$30.00 na mesec, dokler se ne izplača svota \$30.00, ako pa je umobolni član neoženjen in se nahaja v državnem zavodu, plačuje se iz njegove podpore njegovi asesment na društvo in Jednoto. Če pa ni bolan tako hudo, da bi moral biti v posebnem zavodu, se lahko plačuje njegova podpora tistim, ki za njega skrbijo, da plačajo hrano in stanovanje kakor tudi njegove asesmente, to se pa sme zgoditi samo na priporočilo zdravnika, kateri ga mora preiskati. Sprejeto.

Točka 290 se sprejme z popravkom štiri na mesto šest. Sprejeto.

Točka 291 se nadomesti s sledečo: "Poleg navedenih boleznih plača J. S. K. J. vsem enakopravnim članom in članicam še sledeče svote za operacije:

1. Na mehurju	\$50.00
2. Na obistih	50.00
3. Na želodcu	50.00
4. Na jetrih in želodcu	50.00
5. Na črevesih in slepih	50.00
6. Na kile (Inguinalis, Femoralis in Umbilicalis)	50.00
7. Na očesih, cataract	50.00
8. Na operaciji v črepi	50.00
9. Na prsih ali pljuči	50.00
10. Na golši — Goitre	50.00
11. Na maternici in appendiceis	50.00 izvenši Curettage
12. Na ovarian operac	\$50.00
13. Na ovarian operac	\$50.00
14. Na vodenico v mošnjici	25.00
15. Na velike vene v mošnjici	25.00
16. Na hemorrhoids	25.00

Če se izvrši ene ali več operacij ob enem času, plača se samo za eno in za eno in isto operacijo se zamore zahtevati samo enkrat, čeprav: se ista izvrši ob različnih časih. Vsak bolnik mora iti na operacijo če zdravniki pripoznajo, da je ista neobhodno potrebna za zdravljenje ali podaljšanje življenja. Ako tega bolnik ne stori, ne more dobiti bolniške podpore za čas, od katerega se spozna od dveh zdravnikov, da je operacija absolutno potrebna. Sprejeto.

Točki 292 se doda \$250.00 in \$1500.00. Sprejeto.

Točka 293: zadnji stavek se črta ven. Sprejeto.

Točka 294 ostane le prvi stavek, drugo se črta. Sprejeto.

Točka 295: se sprejme kakor citana.

Točki 296 in 297 se črtata. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se vrnejo nazaj vsi stari certifikati, kateri so za \$800.00 in da se izdelajo novi, kateri nosijo imena dedičev. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da cena certifikatov ostane 25c. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da vsaki član ki pristopi k Jednoti ima priložnost se zavarovati samo za smrtnino in izgubo udov. Stavljeno.

protipredlog, da so vsi člani članice pa po starem enakopravni. Protipredlog sprejet.

Točka 260: se dostaki, da vsak prosilec, kateri gre k zdravniku za preiskavo, mora biti preiskan v pričo dveh članov društva, katere društvo izvoli na redni seji. Sprejeto.

Predsednik zaključuje sejo ob 6. uri zvečer.

MOHOR MLADICH, konvencni predsednik.
LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL in MATT KOMP, zapisnikarji.

ZAPISNIK 20. SEJE ZBOROVANJA J. S. K. JEDNOTE DNE 21. SEPTEMBRA 1916.

Predsednik otvori sejo točno ob 8. uri zjutraj. Čitanje imen delegatov in uradnikov. Vsi navzoči. Čitanje zapisnika zadnje seje. Predlagano in potrjeno, da se sprejme s popravki. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se otroški oddelek imenuje "Mladina". Sprejeto.

Čitanje pravil otročjega oddelka. Predlagano in potrjeno, da se sprejmejo. Sprejeto. Predlagano in potrjeno, da se smrtnina v otročjem oddelku imenuje za "Pogrebne stroške". Sprejeto.

Predlagani in potrjeno, da se nabavi 1000 pamfletov za "Mladino".

Predlagano in potrjeno, da združilni odbor je opravičen do dnevnice in vožnih stroškov v nujni potrebi. Sprejeto.

Predlagani in potrjeno, da eden izmed združilnega odbora, pride na prihodnje zborovanje J. S. K. J. ako se še ne pride do združenja. Sprejeto. (Opomba. Dostavi se, da delegat je oni član, kateri je dobil največ glasov za ta urad in da ta uradnik je tudi lahko uradnik kake druge slovenske organizacije.)

Stavljen in potrjen predlog, da se imenuje stalen advokat, kateri bo izvrševal Jednotino delo pri vseh potrebah. Stavljeno protipredlog, da ima glavni urad pravico imenovati svojega advokata v potrebi. Protipredlog sprejet.

Predlagano in potrjeno, da v kraju, kjer so društva J. S. K. J. obojega spola, da ženske so primorane pristopiti k ženskemu društvu. Članice, katere so sedaj pri možkih društvih, lahko otanejo v nadalje ali pa pretopijo. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da ima gospodarski odbor \$10.00 plače letno. (Vsak odbornik tega odbora.)

Točka 186 se obširno pojasni, da se plača \$800.00, toda odšteje se podpora od te svote, katero je prej prejel bolnik za isto bolezen ali poškodbo. Sprejeto.

Točka 287 se nadomesti s sledečo: Vsi stavkokazi, kateri so bili suspendirani zaradi stavkolomstva od katerekoli organizacije, se ne smejo sprejeti v društva J. S. K. J., drugače če se ne opravičijo v popolno zadovoljnost večine članov društva J. S. K. J., h kateremu nameravajo pristopiti, da so ali nevedoma ali iz nujne potrebe bili primorani delati kot stavkokaz. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se obrednik uvrsti v nova pravila. Predlagano in potrjeno, da se da tiskati 10.000 pravil. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da Jednota izda koledarje vsako leto. Stavljeno protipredlog, da se ne izda koledarjev vsled velikih stroškov. Protipredlog sprejet.

Predlagano in potrjeno, da doklada 25c. ostane do 1. januarja 1917. Sprjeto.

Predlagano in potrjeno, da pravila narejena na 10. konvenciji pridejo v veljavo 1. januarja 1917, izvenši one točke ali točk, katere so še takoj v veljavo. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno, da se da mestu Eveleth, Minn. \$50.00 za dvorano. Sprejeto.

Razmotrivanje o aferi Jožefa Ozimnika, člana društva št. 17, kateri se je izgubil in ga ni mogoče najiti. Se sklene, da po preteku 7 let, ako ga spozna sodnija po postavi mrtvim, se izplača smrtnina postavnim dedičem. Sprejeto.

Predlagano in potrjeno da se pometaču plača \$15.00 za njegovo delo in pa vratarju po \$2.50 dnevno. Sprejeto.

Nato pride brzojavka, da je umrla opra brata delegata Geo J. Porenta. V znak sozolja vstanejo vsi uradniki in delegati.

Razmotrivanje o lestvici, nakar prečita gl. tajnik pismo sekretarja Abb Landis, v katerem se povdarja na zadevo deficita v solventnosti. Predlagano in potrjeno, da se odloži do popoldanske seje.

Razmotrivanje o aferi Medoš-a, nakar pojasnita gl. tajnik in delegat Anton Motz o zadevi. Se vzame v znanje.

Predsednik zaključuje sejo ob 12. uri popoldne.

MOHOR MLADICH, konvencni predsednik.
LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL in MATT KOMP, zapisnikarji.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

dajnje bivališče, se domneva tukaj, da smatra predsednik Wilson za veliko nevarnost, ki preti našim državam in Nemčijo vsled U-53 in zopet pretečega vojevanja s submarini.

Sam so došli dokazi, da U-53 ni sam, temveč, da jih je še več, znjim oziroma znjimi je pa submarin slični "Deutschland", ki vozi torpeda in sploh vse potrebščine. Vladni uradniki so pričeli sumniti, da ima Nemčija na tej strani Atlantika bazo submarinov.

Justični department se je pričel zanimati za pripovedovanje nekih potnikov, ki so bili na parniku, katerega je potopil U-53, češ, da so videli nekaj sumnjivega na otoku v bližini Maine, kamor so pristali s svojimi člani.

Angleško in francosko poslanništvo sta že parkrat naprosila državni department, da jima mornariški department vedno naznani, kdaj bodo ameriški submarini manevrirali v bližini angleških in francoskih patrolnih parnikov, ker sicer se lahko zgodi, da bi angleški oziroma francoski parnik smatral ameriški podmorski čoln za nemškega.

Problemi, ki jih ima danes predsednik Wilson pred seboj, so:

— Ali imajo Združene države pravico protestirati proti temu, da kaka država privede vojne operacije v bližino ameriške obali?

— Ali operirajo nemški submarini iz baze na ameriškem ozemlju oziroma v ameriškem teritorialnem vodovju?

— Ali je U-53 prišel v Newport, da je dobil kake vojaške informacije, kakor naprimer, ako je prišel v luko "Bremen", ali pa, kateri zavezniški parniki so, oziroma bodo zapustili ameriška pristanišča?

— Ali more nemški submarin zablokirati ameriško trgovino?

— Ali bi bil Wilson opravičen zahtevati od Anglije in Francije, da prekinejo s patroliranjem ob ameriški obali, in sicer iz vzroka, ker se boji, da ne bi prišlo do kake bitke; in ako je iz istega opravičen zahtevati od Nemčije, da odpokliče svoje submarine od ameriškega vodovja?

London, Anglija, 9. oktobra. — Ameriški časnikarji so nekatere angleške diplomate vprašali, kaj mislijo glede prihoda nemškega submarina U-53 v ameriški vodovje. Noben od njih ni hotel dati nobene izjave. V zunanjem uradu niso drugega rekli, kot da je to zadeva Združenih držav.

Angleška vlada je poslala poslaniku Cecilu Spring Rice-u kabel-brzojavko, v kateri se mu naroča, da pošlje takoj vse informacije, ki se tičejo prihoda, odhoda in delovanja nemškega U-53.

Le nekateri nižji vladni uradniki so se izrazili, da je v vladnih krogih mnenje, da bo Nemčija v kratkem zopet pričela z brezobzirnim vojevanjem s submarini.

Časopisje je največ prineslo gola poročila brez komentarja, le nekateri listi so prinesli kratke članke, v katerih pravijo, da so Združene države v zadregi.

ZAVAROVALNINA JE VIŠJA.

London, Anglija, 9. oktobra. — Aktivnosti nemškega submarina so tukaj povišale zavarovalnino za parnike. Pri parobrodskih družbah je nastalo vsled tega nenavadnega dogodka veliko razburjenje.

HUGHES IN U-53.

Philadelphia, Pa., 9. oktobra. — Ko se je Charlesa E. Hughesa, republikanskega predsedniškega kandidata, vprašalo, kaj misli o nemškem submarinu, je rekel, da ne more tozadevno izraziti nobenega mnenja, ker on nima na razpolago oficijelnih informacij. Dalje je rekel, da ni njegovega namena nasprotovati Wilsonovi administraciji, kadar opraviti s kakim resnim problemom, kot je naprimer ravno ta, češ, da je v taki stvari vedno le administracija sama odgovorna.

"BREMEN" GRE V AFRIKO.

Kodanj, Dansko, 9. oktobra. — Večernji listi v Bergnu, Norveška, so prinesli poročila, da imajo informacije od nemške admiralitete, da nemški submarin "Bremen" ni odplul proti Ameriki, temveč proti Afriki.

Listi tudi pravijo, da je bil tovor, ki ga je prinesla "Deutschland" iz Amerike, vreden 8.000.000 mark.

"KANSANA" NI VSTAVIL U-53?

Boston, Mass., 9. oktobra. — Danes je prišel sem ameriški parnik "Kansan", katerega kapitan je izpovedal, da ga ni vstavil U-53, temveč U-61. Sploh dotični submarin je imel popolnoma drugačno obliko kot je U-53 na sliki, — pravi kapitan.

PARNIKI V STRAHU.

Te dni mora priti v ameriška pristanišča več velikih parnikov. Eden prvih bo "Frederick VIII", na katerem se vozi poslanik Gerard in njegova žena. S parnika je došlo poročilo, da je spremenil smer.

Istotako so vse družbe, katere imajo zunanje parnike, dobile z morja poročila, da so ubrali druge smeri.

Te dni ima priti v newyorško luko tudi francoski parnik "Espagne", na katerem se vozi svetovnoznana igralka Sarah Bernhard.

SUBMARIN IN BORZA.

Vsled aktivnosti podmorskega čolna so večeraj cene jeklu in drugemu blagu, ki se ga izvažajo v zavezniške države, zelo padle.

Novice iz stare domovine.

Kakšna je žetev na Kranjskem. "Domoljub" piše dne 10. avgusta sledeče:

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Bukovine, jih je dospelo kakih 700 v slovensko mesto Brežice. — Ker pa je bilo tako pomanjkanje med begunci, da so nekateri umirali od lakote, je država preskrbelo najnujnejše.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Ponekod so imeli dobro žetev, posebno tam, kjer so uporabili mnogo kalijeve soli in fosfatov. Pričakovati je velikega pomanjkanja žita v bodočem letu. Že zadnje leto se je pripetilo, da smo morali radi slabe jeseni omejiti sejanje žita in da sadimo več krompirja kot žita.

Žetev je spadla slabše kot smo pričakovali. Radi lanske vlažne jeseni je zgnjilo mnogo semen. — Klasje je postalo redko, v mnogih krajih ničevno in lahko. Kmetje bodoje imeli žita komaj za doma. Pone

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: **FOREST CITY, PA.**

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Pr. predsednik: JOSEF PETERNEK, Box 95 Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 535, Rock Springs, Wya.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI EDRAVNIKI:

DR. MARTIN IVEC, 800 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Pr. predsednik: IGNAČ PODVAJNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7718 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROBNI ODBOR:

Pr. predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grosse Pointe, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Pr. predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 11 1/2, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 187, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Na reji.

Črtica iz naših grad

Spisal Fran Ks. Steržaj.

Le dimnika se je valil sivkast dim, vzdignil se kvišku in veter ga je raznašal čez slannato streho ter ga pritiskal tako nizko, da se je skoro dotikal vrhov sadnih dreves, ki so stala za Završnikovo hišo. Na desni ob postopju se je vlekla dolga njiva, obsejana s turšicor, ki se je zibala v vetru in šumela z velikim svetlim listjem. Na levi nad njivo pa se je pasel trop ovca, ki so se stikale skupaj. Kadar se je cel trop premaknil, je zapel zvonce z ubitimi glasom, in dekle v kratkem krileu, ki je sedelo stisnjeno ob poti, je zamahnilo s šibo in zavpilo nad ovce:

"O — bečka, lisca, marogea — o-o-o!"

Pod širokovejnatin orehom kraj pada, kjer je ležal ogromen kup polen, kjer je cepil starikav možek v oguljenih platnenih hlačah drva na tla, da je odnevalo od lesene podove stene. Le s težavo se je premaknil in pripogibal. Imel je desno nogo trdo. Tuimant se je pogladil s košenima rokama po križu, stal nekaj časa pri miru, pa je zopet prijel sekuro in cepil dalje. Enakomerno so padali udarci sekire po tla.

V tem pa je priropotal voz pred hišo.

Možek se je ozrl. Navaden kmetiški voz z lestvicami, na katerem je bil kup slame. — Nekaj hipov je bilo vse tiho, ko sta konja obstala. Potem pa se je knp slame premaknil in iz njega je pogledala stara ženica, drobna, nagubana obraz, majhnih, solznih oči. V rokah je tiščala sveženj čunj.

"Lej ga, kaj si pa pripeljal?" je vprašal možek hlapca.

"Kje pa je gospodar?" je vprašal ta.

"Ga ni doma. Ona je notri. Da bi te! Kaj si pa pripeljal to?"

"Na rejo! — Ali ti ni všeč, Jurij? Haha!" se je zasmejal hlapec in pokazal z bčcem na ženico, ki se je topo snejala. "Veš, Jurij, gluha je, gluha, kakor zemlja — in pa sitna. Predno bo teden, je boste vsi siti."

V tem je prišla gospodinja. Neža na prag, žena srednjih let. Za njo pa so radovedno kukale otročje glavice ter se skrivale za materino krilo in se zopet ozirale po tuji ženi na vozu.

"Kaj si pa pripeljal?"

"Saj vidite! Na rejo! Do danes smo jo imeli pri nas! — Potem se je obrnil k ženi, ji namignil z roko in zavpil na usneša:

"Žena, pojdiše doli!"

Žena se pa ni zmenila. Stiskala je sveženj v naročje in gledala gospodinjino s svojimi solznimi, upadlimi očmi.

"Žena!" je zakrlical hlapec še močneje in potegnil žensko za rokav, da bi se bila krenula po strani zvrnila.

"I, Bog pomagaj! — Vse me

Nekaj iz Avstrije.

Iz Berna, Švica, piše nek neutralen, namreč ameriški korespondent, da je bilo tekom te vojne v raznih avstro-ogrskih žurnalih vedno kaka kolona prazna, kajti avstrijska cenzura si je večkrat zahotela, da ni prišla kaka novica ali kako mnenje na dan, češ, da se s tem razburja duhove. Dalje pa dotični ameriški dopisnik pravi, da ni bilo še nikdar toliko novic in člankov zaplenjenih kot jih je zdaj odkar je Rumunija Avstriji vojno napovedala.

Zdaj je prišlo avstrijsko in ogrsko časopisje že tako daleč, da ni časopis, v katerem ni nikdar nič zaplenjeno, nič vreden, le še kak velik patriot ga bere.

Kmalu potem, ko je Rumunija napovedala vojno, je avstro-ogrsko časopisje padlo po Nemčiji, češ, s kakšno slepoto je bila Nemčija udarjena, da je še par tednov pred vojno poslala Rumuniji za 30,000,000 frankov raznih potrebščin, največ vojnega materijala. Nek dunajski list se je izrazil: — "No, daleč smo prišli, zdaj se bodo Kruppovi kanoni med seboj dajali."

Časopisje sicer ne sme preostro kritizirati vladne faktorje, vendar je včasih najti zelo pikre članke proti temu ali onemu koraku, ki ga je storila vlada.

Zdaj se je uvedlo v vseh delih Avstrije še tretji dan "brez mesa". Uvedlo se je pa tudi, da se ne bo uživalo čistejšega mesa, temveč samo še v klobasah.

Masti in olja se ne more kupiti drugače kot s karto.

Avstrijsko zakladništvo se je zdaj znašlo v položaju, da ne more plačati obresti za četrto vojno posojilo. Ne kaže drugega kot da bo treba naložiti še nekoliko več davkov.

Isti ameriški časnikar, ki se je nekaj dni mudil na Dunaju, in drugih večjih avstrijskih mestih, med drugim tudi v Pragi, pravi, da so ljudje, ki znajo misliti s svojimi možgani prepričani, da se mora čudež zgoditi, ako bodo mogli se kdaj upati, da se bo vojni položaj obrnil v prilog Avstrije.

Nek Čeh je korespondentu rekel, da je prepričan, da bo Nemčija zmožna še eno leto voditi vojno, kajti Nemčija je izvrstno organizirana in nemški narod je popolnoma drugačnega duha, kot je ljudstvo v Avstriji; njemu se popolnoma nemožeče zdi, da bi Avstrija mogla še eno zimo vojno vzdržati.

Ruska 'nevarnost'.

Zadnje ljudsko štetje v Rusiji je pokazalo, da se je število prebivalcev Rusije od leta 1897 pa do 1915 povečalo za 53,000,000 duš, ali za 42 odstotkov.

Odkar je vojna, je prebivalstvo narastlo za 3,800,000.

Newyorskli list "Evening Mail" je pred par dnevi pisal glede tega grozovito hitrega množenja Rusov:

"Ti statistični fakti so za svet največje važnosti. Rast Rusije v zadnjih treh desetletjih je zgodovinsko dejstvo, na katero je treba polagati veliko ovaževanja.

"Peter Veliki je vladal 7 milijonom ljudem. Nikolaj H. vlada pa že preko 182,000,000. Kako je ruski narod rastel, je najbolj razvidno iz sledečih števil, ki kažejo kako se je ruski narod množil v primeri z drugimi:

1480:	Anglija	3,700,000
	Španja	8,800,000
	Francija	12,600,000
	Prusija-Nemčija	800,000
	Rusija	2,100,000
	Avstro-Ogrska	9,500,000
	Italija	9,200,000
1780:	Anglija	9,561,000
	Španja	9,960,000
	Francija	25,100,000
	Prusija-Nemčija	5,460,000
	Rusija	26,800,000
	Avstro-Ogrska	20,200,000
	Italija	12,000,000
1900:	Anglija	41,220,000
	Španja	18,000,000
	Francija	38,800,000
	Prusija-Nemčija	56,000,000
	Rusija	111,000,000
	Avstro-Ogrska	47,000,000
	Italija	32,000,000

Posledice, katere more imeti ruska rast so v najbolj jasni luči vidne.

Posredovanje del. depart- menta.

Ravnokar izdano uradno poročilo delavkega departmeta v Washingtonu kaže, da je imel ta oddelek ameriške administracije v teku leta veliko posla, namreč kar se tiče posredovanja v raznih delavskih bojih.

Poročilo kaže, da se je tekom preteklega fiskalnega leta končalo s posredovanjem delavkega departmeta veliko kontraverz med delavci in kapitalisti.

Odkar je department pričel s svojim delom, se je z njegovo pomočjo rešilo 250 takih delavsko-kapitalističnih nasprotstev; — v tem je bilo prizadetih več kot pol milijona delavcev, bodisi direktno ali pa indirektno.

Skoro vsi ti slučajji so se dogajali tekom zadnjega fiskalnega leta. Aktivnost departmeta se je tekom tega kratkega časa vedno in vedno bolj širila in lahko se pričakuje, da bo v bodoče njegova služba deželi še veliko koristila.

Eden najbolj značilnih slučajev je bila stavka 10,000 delavcev v tovarnah Standard Oil Co. in drugih v Bayonne, U. J. To je bil zelo resen industrijski konflikt, katerega se je pa s pomočjo delavkega departmeta za oba strani zadovoljivo rešilo.

Stavka v bakrenih rudnikih v Arizoni je bila drug tak slučaj, kjer se je tudi po daljših in mnogih konferencah med delavci in državnimi uradniki ter državnimi uradniki in kapitalisti končno dogledlo, da sta bili obe strani zadovoljni.

Nek drug zanimiv slučaj je bil pri Kansas City Terminal Co. in tujenimi delavci, kjer se je zadovoljno rešilo predno je prišlo do stavke. Ako bi bilo prišlo do stavke, bi bilo vsled nje prizadetih okoli štirideset tisoč delavcev.

Ta slučaj se smatra kot eden najbolj uspešnih v delovanju departmeta.

Malone v vseh slučajjih se je končalo v popoln prilog delavcev.

Kje je LOUIS GORNIK? Doma je od Sodražice. Pred nekaj leti je imel v Clevelandu trgovino z obloko in potem pa mlekarstvo. Kje se zdaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Ignace Hočevnar, 1011 E. 64. St., Cleveland, Ohio. (7-10-16)

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stranko spadajoče liste.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Clair.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesch in John Gern.

Clinton, Ind.: Lambert Boltsak.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbrežar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depeus, Ill.: Dan Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zavellet in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gatschek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Cherokoe, Kans.: Frank Režisnik.

Oglesby, Ill.: Mat. Hribernik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafelec.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Staic.

Kingo, Kans.: Mike Pencil.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kober in Martin Rada.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: E. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.

Joe. J. Peshel in Louis M. Perušek.

Ereleth, Minn.: Jurij Kotze.

Louis Balant.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittiville, Minn. in okolica: Joe Adamlch.

Nashwanik, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Great Falls, Mont.: Math. Urlich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.

Boundup, Mont.: Tomaz Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternisa.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barberton, O. in okolica: Math. Tramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevnar.

Collinwood, O.: Math. Slapanik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Reznik, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okolica: J. Kumsic in Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Bradwood, Pa.: Ivan Gern.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Cantonburg, Pa.: John Koklien.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevnar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Fajk in Vija Rovaniček.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.

Darragh, Pa.: Dragutina Slavčič.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Šuhor, Export, Pa.: Frank Trebetz.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamlin.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa.: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakso, I. Podvasnik, I. Magister in U. H. Jakobčič.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerj.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peterne.

Tooele, Utah: Anton Pačič.

Winterquaters, Utah: L. Blažič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Poenta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brosch.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocjan in A. Korenčan.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdri.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Ang. Collander.

Sheboygan, Wis.: Hronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.

West Allis, Wis.: Frank Škok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marela.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana velevažna in velezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovenceem.

Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!

Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,

1360 E. 40 St. Cleveland, Ohio.

I. I. Kraszewski

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

Bratona je bil najmanj podoben škof, ki je sešel v svoji vijoličasti obleki poleg Norberta. — Bil je manjši in je imel desno ramo višjo kot levo. — Na obrazu se mu je poznalo, da je veliko pretrpel. — Njegov obraz je bil menkast, oči ugasele. . . .

Razen teh treh oseb je bil v salonu tudi edini deček knezov Branških, sin kneza Norberta, knez Robert. — Njegov obraz je bil izvanredno lep, njegov pogled nekoč melanholičen. — V njegovi hujji in sploh v vsem obnašanju je bilo nekaj dostojanstvenega. Kljub temu, da se je bližal štiridesetemu letu, je bil še vedno mlad in polu možke kreposti.

Ko sta vstopila pan Gozdowski in advokat, se jim je približal knez Robert ter predstavil Hartknocha očeta in stricema. — Stari knez se je nekoliko dvignil iz fotelja, škof ga je pozdravil z roko, general Hugon mu je pa iz dalje priklimal.

Advokat je moral sam pri sebi pripoznati, da je nekoliko razburjen, akoravno je bil vajen vsakovrstne družbe.

Knez Norbert ga je vprašal o novicah v glavnem mestu, ter se takoj zatem začel pogovarjati s svojim bratom škofom o davnih časih.

Gozdowski, Robert in advokat so bili v veliki zadregi. Medtem so se odprla vrata v mali salon, kjer so še služabniki servirali čaj.

Vsa družba se je podala k mizi. V tem prostoru je bilo več ljudi.

Robert je predstavil advokatu svojo sestro knezino Stelo, ostalih oseb pa zaenkrat še ni poznal.

Pan Gozdowski nikakor ni pretiraval, ko je imenoval knezino Stelo zvezdo.

Da, bila je zvezda nenavadne lepote, kakršnih se je malo našlo v današnjem času. — Bila je visoke, vitke postave in gracijonihi kretanj. — Take pravilne in klasične lepote se ne more niti opisati. — Oči so ji gledale nekako žalostno, usta je imela vedno za spoznanje odurta, da so se ji videli dve vrsti krasnih zob.

Sicer ni bila več posebno mlada, toda bila je v polnem cvetu de-viške lepote.

Ze njen glas je Hartknochu popolnoma zmedel glavo. Ko je stal poleg tega nebeškega bitja, ni vedel, kaj bi govoril, kaj bi napravil s svojimi rokami.

Zatem je začel Gozdowski predstavljati Hartknocha drugim gostom.

Poleg Stele je sedela neka lepa ljubka gospodična. — Bila je razposajena, vesela in se je neprenehoma smejala. Govorila je z vsemi, vse izpraševala in vsem odgovarjala.

Hartknoch je na prvi pogled izprevidel, da je bila to Stelina služabnica.

— Pogledite, — je pripovedoval Gozdowski — za generalom stoji žlahčič, ki si briše z veliko ruto pot s čela. — To je oče gospodične Antonije, Stelina družabnica. — On je že dvajset let najemnik velikega dela knezovega posestva, in se imenuje Gregor Zurba. — Antonija je bila vzgojena zaeno s Stelo. — Ali vidite onega moža, ki stoji za starem? — Da.

— To je brat gospodične Antonije, to je pan Zenon Zurba, doktor prava. — Zelo učen in izobražen gospod.

Advokat je vprl svoje oči v pana Zenona Zurbo. — Takoj je vedel, da se tudi on ne počuti posebno domačega v tej družbi. — Sklenil je, čimprej skleniti s tem človekom prijateljstvo.

— Ona stara ženska, ki je črnooblečna, je daljna sorodnica. — To je gospodična Marta, posebej blagobojna. — V njenem varstvu sta lekarna in kapela.

Pri mizi je sedel tudi kaplan, oče Sarafim ter pan Polikarp Vicentović, ki se je dolgo časa klataril po svetu ter slednjič prevzel pri knezu lovski department.

V kotu je sedel revno napravljjen možak s trakom častne legije v gumbici. — Nikdo se ni brigal zanj, pa tudi on se je izogibal pogledu vsakega. To je bil star vojak, ki je mel ob vsaki večji priložnosti vstop na dvor.

Stari knez se je neprestano polslušno pogovarjal s svojim bratom škofom, general se je zabaval z gospodično Antonijo, Stela je govorila z bratom.

Vsi so nehote gledali nesrečnega advokata, ki sam ni vedel, kaj bi počel v veliki zadregi.

— Vi prihajate torej iz Varšave? — ga je vprašala slednjič gospodična Antonija.

— Da, naravnost iz Varšave, gospodična.

— Kaj je pa tam novega?

— Ničesar novega, gospodična. — Mesto je prazno in zapušče-no, ker poleti skoraj vsa gospoda odpotuje. — Samo ljudje, ki so kot jaz sužnji trgovskih interesov, se morajo klatiti po mestu ter prenašati pasjo vročino.

Po teh besedah ga je gospodična začudeno pogledala in dobila o njem malo boljše sodbo.

Tedaj sta se knez in škof prenehala pogovarjati. — Vse je utihnilo.

Knez se je naslonil nekoliko nazaj in rekel očetu Sarafimu:

— Hvala vam, pater, za krasno ščuko. . . . Dandanašnji so take ščuke prava redkost. . . . Prejšnje čase smo velikauske lovili. . . . Seveda, dandanašnji je vse drugače. . . .

— Nobene hvale — je rekel pater in se priklonil. — V reki sem jo vjel in jo le s težavo potegnul na breg.

— Da, zdaj se težko vjame tako ščuko. — Pa tudi divjačine ni take kot je bila prej. — Ali ni res tako, pan Vicentović? — Vse postaja malenkostnejše, vse izumira.

Nekaj časa je vse molčalo. — Zatem je začel pripovedovati general Hugon s svojim zamolkim glasom:

— Da, svet propada. — Za to ni treba nobenega dokaza. — Ljudje govore o napredku. Kje pa je napredek, kaj? Vse se postavlja na glavo. — Konec sveta se bliža, konec sveta.

— Da, to je res, je pripomnil pater. — To je tudi iz apokapilse razvidno. — Prihod Antikrista ni več daleč.

Beseda o Antikristu je vsem zavežala jezike.

— Če bi že vsaj kdo kaj zabavnega povedal — je rekla kneginja svojemu bratu Robertu.

Robert je skomignil z rameni.

V sobi je zopet zavladal mir. — Stari knez je vprl svoje oči v advokata. Ta tujec je oviral, da se ni mogel pogovor tako razvijati, kot bi se lahko.

Pomignil je sinu Robertu, ki je takoj prihitel k njemu.

— Moj dragi sin, kdo je ta človek, ta Hart. . . . no, kako se mu že pravi. . . . Harberg, Hartburg? Ali je pravnik? — Torej je prišel sem po opravkih?

— Da, dragi oče. — Po opravkih je prišel. — Zdi se mi, da bo mo že jutri vse urodilo. — Zdelo se mi je, potrdno, pravilo je . . .

— Popolnoma prav, moj sin. — Ali je plemenitaš?
— Ne vem prav zagotovo, toda zdi se mi, da je. — Mislim, da je član neke stare pruske rodbine. . . .
— Hvala Bogu. — Da, v Pruski so še stara plemstva. — Hilsen. . . . ne, ne. — Hilsen je pisal o Livlandiji. — O Prusiji je pisal nekdo drugi.
— Da, da, dragi oče. . . .
— Veš, ljubše bi mi bilo, če bi prišel kak drugi dan. — Ni tako domače, ker je navzoč ta človek.

— Nikar se ne brigaj zanj, ljubi oče. — Gozdowski se bavi z njim. On ga bo že razvedril.
— Vseeno mi ni prav. . . . Jaz ne vidim rad tujih obrazov. — Seveda, seveda. . . . to je starost.

Pogovarjala sta se tako tiho, da ju ni nobeden slišal. Kneginja Stela je imela glavo podprto z rokama in je nekaj premišljevala. — Za nobenega človeka pri mizi se ni brigala.

Advokat jo je skoraj neprestano gledal.

— Da, da, je pomislil sam pri sebi, to so umirajoči.

Precej so pili in jedli vsakovrstne jedi. — Gostje so začeli polagoma vstajati. — Advokat je vedel, da je čas za odhod.

Priazno se je poslovil od vseh ter odšel v noč.

Ko je hotel stopiti v svojo sobo, je začutil za seboj korake. — Ozrl se je in opazil pana Zenona Zurbo, s katerim se ni mogel pri večerji nič pogovarjati.

— Ali vas motim, gospod? — ga je vprašal.

— Nikakor ne. — Prosim, vstopite.

(Dalje prihodnjico).

Ldobite "GLAS NARODA" skoz štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Mnenje Ogra.

Nek Oger, po imenu J. Freiberg iz New Yorka, je newyorškemu listu "Times" poslal sledeče pismo, iz katerega se dobro vidi s kakšnim navdušenjem se Ogrji bore ob strani Nemcev.

On piše: Ogrsko ljudstvo, ki se je pred vojno borilo za svojo svobodo in neodvisnost, se zdaj bori za svoje uničenje. Ker ima narod zelo slab voljni sistem, je ljudski glas popolnoma zadušen od nekaterih avstrofilskih aristokratov, katerim tačeljuje avtokrat Tisza.

Grof Tisza, ogrski diktator, ve, da bi slučajna revolucija na Oze-skem pomenila konec nadvlade aristokratov. On se je posluževal pri tem, da bi napravil vsako nameravano revolucijo nemogočo, vredstev, kakršnih se je posluževala Nemčija, namreč, da je pomadžarjeval druge narodnosti v Ogrski.

Ako bi ogrska vlada dala ljudem na Hrvaškem in v Slavoniji prostost, da bi se smeli svobodno posluževati svojega jezika in svojih navad, bi imeli Ogrji v njih največjo podporo pri boju za neodvisnost, pri boju za vlado, ki bi bila iz ljudstva in za ljudstvo.

Ogrski narod se danes bori za nemško zmago, katero bo, ako bo prišla, pomenila za Ogrsko uničenje in nemško nadvlado. Kajne, kakšna sveta stvar je to? Kar je Karolyi nedavno povedal v ogrskem parlamentu jasno kaže, da je zdaj že takorekoč ogrska ustava strta.

"Obžalovanja je vredno, da Ogrji v tej deželi ne vidijo, kaj se godi v domovini, da se dajo preslepiti nemški propagandi, ki jo vodijo ogrski listi."

Ruska kampanja.

Petrograd, Rusija, 9. oktobra. Tukajšnje časopise je pričelo zadnje čase pisati o kampanji generala Brusilova.

Časopise je mnenja, da bo Brusilov pritiskal na nemške črte, če bo imel uspeh ali pa ne, in sicer raditega, da bo morala Nemčija držati najmanj dve tretini svojega vojaštva na vzhodni fronti.

IŠČEM SLUŽKINJO

Slovenko za k otrokom in za v kuhinjo; plača po dogovoru. John Hehjan, 313 E. 29. St., New York, N. Y. (10-12-10)

POTREBUJEMO DELAVCE.

6, 8 in 10urno delo. Zasluži se od \$2.25 do \$4.00 na dan. Delo na dan in od kosa. 10% bonusa poleg plače za stalno mesečno delo. Le stalni delavci naj vprašajo. Velika slovenska maselbina. Kohler Co., (10-23-10) Sheboygan, Wis.

ZAHVALA.

Tempotom se iskreno zahvaljujem vsem onim, ki so me obiskali v bolnišnici za čas moje bolezni, posebno se pa zahvaljujem družini Antona Judnič. Še enkrat lepa hvala vsem skupaj! Ivan Bartol, San Francisco, Cal.

Dr. Ktenzerjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, občutni in nečistost ali vnetje. Pristni prihranj v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse za voje, ki niso zapeteni s Anchor varstveno znamko. 25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-88 Washington St. New York, N. Y.

IŠČE SE GOZDARJE. Za delati drva; \$1.35 od klatre za rezati kemični les. Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah. Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd. Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto. I. STEPHENSON CO., Trustees (19-9 v d) Wells, Mich.

HIŠE NA PRODAJ nove na lahkih odplacilih, kakor tudi prazne leto in farme. Zavarovanje pred ognja. JOHN ZULICH, 1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a de lo trpečno in zanesljivo. V popravci nesestivo vsakdo pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravci vsamega kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po dela ka kromko kdo snabeva brez nadaljnjih vprašanj. JOHN WENZEL, 1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

OGLAS. Cenjenim rojakom priporočam svoja NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lanako belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je višet tudi vseh davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugelj. S spoštovanjem S. JACKSON, Box 161 St. Helena, Cal.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVEŠUJE PO NIZKIH CENAH. DELO OKUSNO. IZVEŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE. UNLJSKO ORGANIZIRAJ DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D. VSA NAROČILA POŠLJITE NA: Slovenic Publishing Co. 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dr. LORENZ, Specialist moških bolezni. Jas sem edini hrvaški govorci Specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa. DR. LORENZ, 641 Penn. Av. II. nadst. na ulice. Uradne ure: dnevno od 9. do polnoče do 8. ure večer. V petkih od 9. do polnoče do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

POZOR ROJAKI! Najboljše mesto na sončni strani, kakor tudi v središču hrvaškega jezika. Od tega mesta izkazuje v 1000 do 1500 letih hrvaški jezik. Vsi hrvaški kmeti in trgci, ki imajo v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odpravijo revmatične, kramične, kramične in druge bolezni, rane, opake, bube, ture, kramice in grizate, polne noge kurje očesa, osebni in par dnožni polnočni odstraniti. Kdor bi se odpravila brez uspeha rabi mu jamčim za \$4.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošiljam zastonj. JACOB WARD, 7702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Denarne pošiljateve za ujetnike v Rusiji in Italiji. Lahko se pošlje denar sorodni kom, prijateljem in snancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, ka dar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov. Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov poročilo, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in ma ne mogli uročiti do narja. TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

REŠIMO SLOVENSKEJ NAROD LAKOJE! Mr. Janko Pleško, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ostrih na roko. Uredništva.

VINA! VINA! VINA! VINSKO ŽGANJE (TROPINJEVEC) Za samo \$26.00 pošljemo 52 galon sod californijskega rdečega vina in za samo \$37.50 pošljemo pa sod 52 galon Rieslinga (belega) vina. Vse blago jamčeno pod zakonom THE PURE FOOD LAW. Pišite po cenik na: DALMATINSKO-KALIFORNJSKO VINAARSKO ZADRUGO 140 Liberty Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKEI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER-NEW YORKU ANTON BURGAR 62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PRESERBUJE VSAKOVRSNA POBILASTILA, vojaške prošnje in daje potrebna navzeto v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se skupno na ujeja, kjer boste točno in skladno potrdeni.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim. Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50 12 steklenic 13.00 V ZALOGI IMAMO tisti čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji. Naše cene so sledeče: Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00 Slivovitz per gal. \$2.75 — \$3.00 Tropinjevec zaboj \$ 9.00 Slivovitz zaboj \$13.00 "66" Rye Whiskey 5 v star, zaboj \$11.00 Rudeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 75c. Catawba in Delaware per gal. 75c — 80c. Za 5 in 10 gal. posoda računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročila naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišite jamčimo. The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-64 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.